

Augstākās izglītības pieejamība: Eiropas izglītības politikas konteksts

Baiba Ramaņa
Akadēmiskās informācijas centra direktore

<http://nki-latvija.lv>

Izglītības un kultūras ĢD

ES politikas dokumenti

- **Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikums par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai (28.04.2008.)**
- **EU 2020 stratēģija**
- **Padomes ieteikums par neformālās un ikdienējās mācīšanās atzīšanu (05.09.2012.)**
- **Padomes 2011.gada 28. un 29. novembra secinājumi par augstākās izglītības modernizēšanu**

Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikums par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai (28.04.2008.)

12. punkts. ... Principā vajadzētu būt iespējai katru kvalifikācijas līmeni sasniegt **pa dažādiem izglītības un karjeras ceļiem** ...

13. punkts. Šim ieteikumam būtu jāsekmē izglītības sistēmu modernizācija, savstarpēji **saistot izglītību un nodarbinātību**, kā arī veidojot saikni starp formālo, neformālo izglītību un ikdienas mācīšanos, līdz ar to **ļaujot apliecināt arī pieredzes ceļā iegūtus mācīšanās rezultātus**

Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikums par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai (28.04.2008.)

Iesaka dalībvalstīm

4) definējot un aprakstot kvalifikācijas, **izmantojot pieeju, kas balstīta uz mācīšanās rezultātiem, un veicināt neformālās izglītības un ikdienas mācīšanās atzīšanu saskaņā ar kopējiem Eiropas principiem**, par ko Padome vienojās 2004.gada 28. maija secinājumos, īpašu uzmanību pievēršot iedzīvotājiem, kurus visvairāk var skart bezdarbs vai nedrošas nodarbinātības formas un kuriem šāda pieeja varētu palīdzēt **palielināt līdzdalību mūžizglītībā** un uzlabot piekļuvi darba tirgum

EU 2020 stratēģija

To iedzīvotāju īpatsvaram, kuri priekšlaicīgi pamet skolu, jābūt mazākam par 10 %, un vismaz 40 % jaunākās paaudzes iedzīvotāju jābūt augstākajai izglītībai

- ✓ Septītā daļa **jauniešu pārāk agri pamet izglītību un mācības**
- ✓ Salīdzinot ar 40% ASV un 50% Japānā, mazāk nekā trešdaļai iedzīvotāju vecuma grupā no 25-34 gadiem ir universitātes grāds
- ✓ Septītā daļa jauniešu pamet skolu, bet ceturtajai daļai ir vāja lasītprasme

EU 2020 stratēģija

- Rekomendācija Latvijai
- Jāveic pasākumi, lai samazinātu ilgtermiņa un jauniešu bezdarbu, cīnoties ar priekšlaicīgu skolas pamešanu

EU 2020 stratēģija – *Jaunatne kustībā*

Vajadzīgas **elastīgākas mācību iespējas**, kas var veicināt pāreju no viena darba un mācību posma uz citu, un tām **jāietver neformālās un ikdienas mācīšanās atzīšana**

Padomes ieteikums par neformālās un ikdienējās mācīšanās atzīšanu (05.09.2012.)

- ✓ Tikai četrās ES dalībvalstīs ir augsti attīstīta atzīšanas sistēma
- ✓ Septiņās dalībvalstīs valsts sistēma darbojas sākotnējās izglītības posmā, vai arī labi izstrādāta atzīšanas sistēma, kas daļēji darbojas vienā vai vairākās jomās

(2010.gada Eiropas pārskats)

Padomes ieteikums par neformālās un ikdienējās mācīšanās atzīšanu (05.09.2012.)

Nodrošināt, lai **līdz 2015. gadam** tiktu **izveidota valsts sistēma neformālās un ikdienējās mācīšanās atzīšanai**, nodrošinot visiem iedzīvotājiem iespēju, ka tiek atzītas viņu zināšanas, prasmes un kompetences neatkarīgi no vietas, kādā mācīšanās notikusi. Šāda atzīšana kalpos par pamatu tam, lai **piešķirtu pilnu vai daļēju kvalifikāciju**

Padomes ieteikums par neformālās un ikdienējās mācīšanās atzīšanu (05.09.2012.)

Neformālās un ikdienējās mācīšanās atzīšanas valsts sistēmā uzmanība jāpievērš četriem atzīšanas aspektiem:

- ✓ mācīšanās rezultātu identificēšanai
- ✓ dokumentēšanai
- ✓ salīdzināšanai ar saskaņotajiem standartiem
- ✓ apstiprināšanai

Padomes ieteikums par neformālās un ikdienējās mācīšanās atzīšanu (05.09.2012.)

Katrai valstij nodrošināt, ka:

- ✓ informācija par atzīšanas iespējām ir plaši pieejama
- ✓ ka iedzīvotāji, kuri vēlas izmantot atzīšanas procedūru, var to atļauties
- ✓ ka viņiem ir pieejami atbilstīgi norādījumi un padomi un ka viņi tos var atļauties
- ✓ ka ir izveidoti un piemēroti pārredzami atzīšanas sistēmas kvalitātes nodrošināšanas mehānismi

Padomes 2011.gada 28. un 29. novembra secinājumos par augstākās izglītības modernizēšanu

Izstrādāt skaidrus pārejas veidus no profesionālās un cita tipa izglītības uz augstāko izglītību, kā arī mehānismus, kā atzīt iepriekšējo zināšanu apguvi un pieredzi, kas gūta ārpus formālās izglītības,
īpaši risinot problēmas, kas saistītas ar to nacionālo kvalifikāciju ietvarstruktūru ieviešanu un izmantošanu, kuras ir piesaistītas Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai

<http://nki-latvija.lv>